

Felsőoktatási kiállítás Kolozsváron Szeged „közel van”

Első alkalommal rendeztek felsőoktatási kiállítást Romániában, Kolozsváron. A múlt heti Universitarián öt magyarországi egyetemi város, így Szeged is a kiállítás között volt. Az Egyetemi Szolgáltatások Nemzetközi Vásárán az érdeklődésből kiderült: Szeged minden tekintetben közel van a romániai magyar fiatalokhoz.

Az Expo Transilvania Rt. és a Kolozsvári Egyetemek Konzorciuma rendezte meg a múlt héten Kolozsváron az első romániai felsőoktatási kiállítást. Az expón a tizenöt romániai egyetem mellett öt magyarországi egyetemi város, hat nyugat-európai, egy amerikai és egy moldovai felsőoktatási intézmény mutatta be képzési kínálatát. A Szegedi Felsőoktatási Szövetség standján mindvégig meglehetősen nagy volt az érdeklődés, különösen a határon túli magyar fiatalok részéről. A beszélgetésekből kiderült: a kolozsvári középiskolások és egyetemi, főiskolai hallgatók számára Szeged nemcsak földrajzi értelemben van közel. Az természetesen döntő szempont a felsőoktatási intézmény kiválasztásánál, hogy ne kelljen túlságosan messzire utazniuk jelenlegi otthonuktól. Ugyanakkor Szegedről, az itteni felsőoktatási intézményekről sokat hallottak a kolozsvári diákok, legtöbbször a már itt tanuló ismerőseiktől. A legtöbbször azt is tudják, hogy a kolozsvári és a szegedi egyetemeknek közös a múltjuk, ezért szerepel a város az első helyen a külföldi „céllátogatások” között. Vannak olyanok, akik mindjárt középiskola után szeret-

nének Szegedre jönni, mert úgy gondolják, nálunk jobbak a lehetőségek. Mások egy-két, Kolozsváron elvégzett egyetemi, főiskolai év után folytatnák itt tanulmányukat, sokan pedig a doktori fokozat megszerzéséért jelentkeznének a JATE-ra vagy a SZOTE-ra. Többen felvetették, hogy jó lenne, ha nyári gyakorlatra vagy szemináriumra jöhetnének a városba. Természetesen csak akkor, ha valamilyen ösztöndíjat, támogatást kaphatnak. A romániai fizetések mellett ugyanis szinte elképzelhetetlen, hogy a szülők fedezni tudják a gyerekek magyarországi költségeinek akár a töredékét is.

A nem magyar diákokat elsősorban a hungarológia és a magyar, mint idegen nyelv érdekelt. Többen azért szeretnének magyarul tanulni, és megismerkedni az ország történelmével, kultúrájával, mert részben magyar közegben élnek. Egy románul és angolul beszélő egyetemista lány elmondta: szülei magyarok, de otthon, gyerekkorában csak románul beszélt a család, így egyáltalán nem érti tulajdonképpen anyanyelvét. Most, egyetemistaként szeretné pótolni mindazt, ami a gyermekkorából kimaradt. Ha Szegeden, angol nyelven végzetné tanulmányait, és közben magyarul is megtanulhatna, társíthatná a kellemet a hasznossal.

Azok a román diákok, akik számára Szeged egy külföldi lehetőség a sok közül, elsősorban az Európa-tanulmányok, az üzleti-idegenforgalmi képzés és a közgazdaságtan kedvéért jönnének hozzánk tanulni. Persze, csak angolul.

K. G.

Olasz Sándor írószövetségi díja

A változó irodalom Tiszatája

Komoly szakmai elismerést kapott Olasz Sándor irodalomtörténész, egyetemi docens, a Tiszatáj főszerkesztője, aki október 23. alkalmából az Írószövetség által odaítélt Arany János-jutalmat vehette át. Olasz Sándor szerint mindez a huszadik századi irodalom kutatójának és a mai, élettel teli literatúra szerkesztőjének egyaránt szól.

– Nagy öröm, hogy egy irodalomtörténész-szerkesztő munkásságára felfigyelnek, különösen ha ezt egy politikai szempontoktól független szakmai testület, az Írószövetség teszi – mondotta díjáról a Tiszatáj főszerkesztője, aki jelenleg a huszadik századi magyar regény történeti poétikai megközelítésével foglalkozó tanulmányköteten dolgozik.

– Szól a megtiszteltetés a Tiszatájnak is? Harminkét évét tölti a lap élén, ennyi idő alatt egy újság átvesszi a főszerkesztő személyiségét...

– Az oklevélen az irodalomtörténeti és kritikusi munkásság szerepel, de természetesen mindez elválaszthatatlan a szerkesztői tevékenységtől. Ami a Tiszatájat illeti, nem is az a cél, hogy a szerkesztő a maga ízlését ráerőltesse a lapra, inkább közvetítője kell legyen a különböző értékeknek. Tudom, hogy van olyan szerkesztő-típus, aki csak a maga ízlését engedi be a

Olasz Sándor főszerkesztő szerint a Tiszatáj nem horgonyoz le egyetlen irányzat mellett sem. (Fotó: Schmidt Andrea)

lapba, én nem tartozom ezek közé.

– Mi a legizgalmasabb ebben a munkában? Mint irodalomtörténész a huszadik századot kutatja, viszont még a lap is ebben a században jár.

– Az élő irodalom szüntelenül változó, forrongó folyamat. Egyáltalán nem biztos, hogy akiket ma a legnagyobb értékeknek gondolunk, azok húsz év múlva is a legnagyobb értékek lesznek. Kétségtelen, hogy vannak biztos tájékozási pontok és nagyjából tudjuk, mi a maradandó, de különösen a legfiatalabb generáció ese-

tében ez elég bizonytalan. Egy következő korszak nyilván a maga szemüvegén keresztül fogja nézni a kilencvenes évek irodalmát, és másként fogja megítélni azt. Számomra ez a változóság a legizgalmasabb.

– Mintha a frankfurti kiállítás egyik célja lett volna bizonygatni, hogy igenis létezik mai magyar irodalom. Ilyen rossz a helyzet?

– Természetesen létezik mai irodalom. Amúgy rettenetesen megosztott és széttagolt, és nem is ketté, hanem többfelé szakadt, de létezik. Egyébként éppen a

széttagoltság miatt nehéz ma irodalmi folyóiratot készíteni, hiszen mindenféle csoportérdek vannak. Én nagyon örülök neki, hogy az írószövetségi díjátadáson Pomogáts Béla elnök is kiemelte a Tiszatájnak azt a vonását, hogy nem horgonyoz le egyetlen irányzat mellett sem, hanem színvonalas és nyitott fórum szeretne lenni. Örülök neki, hogy ezt mások is észreveszik, mert az irodalom természetéből adódóan idő kell hozzá, hogy mindez nyilvánvaló legyen.

– Lássan elmúlik a lapkiadási bizonytalanság

korszaka és a Tiszatáj ismét biztos talajon áll. Hátra lehet dőlni a karosszékekben?

– Sajnos nem, kénytelenek vagyunk a legkülönbözőbb pályázatokat gyártani és szponzorokat keresni, annál is inkább, mert évente 4-5 könyvet is kiadunk. Ez nagyon időigényes munka, és nem lehet vele leállni. A szerkesztés tartalmi részével szintén nem lehet leállni, mert havonta jelenünk meg ugyan, de a rendszert folyamatosan működtetni kell. Ahhoz, hogy mindig legyen jó kézirat, hogy sorozatok rendszeresen jelenhessenek meg, nagy szervezőmunkra van szükség.

– Mennyire segíti ebben egyetlen munkája?

– Nagyon sokat segít. A bölcsészkar közege – nemcsak az irodalomra gondolkodok – rendkívül inspiráló. Nagyon sok szerző kerül ki a hallgatók közül is: többek között ezzel magyarázható, hogy a Tiszatáj szerzői gárdája az utóbbi időben megfiatalodott. Óriási dolog, hogy sok jó tollú, kitűnően felkészült hallgatónk van, akik érettségüket, kritikákat, tanulmányokat tudnak produkálni, és ezeket nyugodtan odá lehet tenni a professzorok írásai mellé. Sok szerzővel az óráimon is találkozom, így nemcsak a szerkesztőségi kapcsolatból ismerem őket. Ez egyébként korábban is több Tiszatáj-szerkesztőre jellemző volt, elég ha csak Ilia Mihályra vagy Kovács Sándor Ivánra gondolok, akik az én első frásomat másodéves egyetemi hallgató koromban köztölték.

Pánek József

Sinkó János tárlatai

„A színek zeneisége inspirált”

Két önálló tárlatra is készült az elmúlt hónapokban Sinkó János festőművész, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Rajz- és Művészettörténet Tanszékének docense. A Horváth Mihály utcai képtárban rendezett kiállítását ma 16.30-kor Szigeti Lajos Sándor professzor nyitja meg, november közepétől pedig a Párizsi Magyar Intézet mutatja be alkotásait. Az alkotóművész az alkotótárlata előkészítése közben beszélgettünk.

– Ötvenedik születésnapjukat általában reprezentatív összefoglaló kiállítással szokták megünnepelni a képzőművészek. Ez a tárlat is ilyen lesz?

– Nem egy nagy gyűjteményes kiállítást, hanem kamaratárlatot szerettem volna most csinálni. Annál is inkább, mert két hét múlva a Párizsi Magyar Intézetben is lesz egy hasonló tárlatom. Az intézmény szegedi illetőségű igazgatója, Csernus Sándor hívott meg, hogy a Szög-Art Művészeti Egyesület – amelynek egyébként én is tagja vagyok – csoportos tárlatával együtt állítsak össze egy önálló bemutató kiállítást is. Úgy gondolom, most elsősorban az ezredforduló az az évforduló, ami kapcsán gondolataim támadhatnak az alkotóművészeknek. Persze az ötvenedik születésnap is fontos mérföldkő az ember életében. Ötven év nagyon nagy intervallumnak tűnne, ha ennyivel előre kellene tekintenünk, visszapiantva viszont ropant rövidnek érezzük.

Sinkó János: Nálam a tanítás és az alkotómunka jól kiegészíti egymást. (Fotó: Schmidt Andrea)

– Hogyan jellemezné ezt a programot?

– Az ősi, elemi, többnyire nem is látható összefüggések izgatnak, ezeket próbálom elemezni. Ezért a természetes anyagokat, a fát, a fémet igyekeztem „beépíteni” a képeimbe. Az évezredvégen az életünk szintetikus, műanyag dolgokkal van teli, emiatt is fontosnak tartottam a természet

szetes anyagokhoz visszanyúlni. A tér és idő problematikája pedig a plasztikus megmunkálásra, a harmadik dimenzió megjelenítésére ösztönzött. A kiállított képeim egyik felét ebben az évben festettem, a másik fele is viszonylag friss, legfeljebb két-három évvel ezelőtti készült.

– Kik voltak azok a meghatározó mesterek, akikről például a színek ilyen finom és harmonikus kezelését megtanulta?

– Több együtthatásról lehet szó, nem tudnék egyes mestereket megnevezni. Azt gondolom, talán fontosabb is ennél,

hogy egyfajta zenei gondolkodás vezetett, pontosabban: a színek zeneisége is befolyásolta a képek megszületését. Mostanában az átváltozás, az evolúció is nagyon foglalkoztat. Bár ezek a folyamatok olykor diszharmonikusak is lehetnek, végül azonban mégiscsak harmóniát hoznak létre, mint ahogyan a természet is csak harmóniában létezhet.

– Hogyan látja saját alkotóművész generációja helyzetét?

– Régebben egy képzőművészeti kiállítás megrendezése sokkal bonyolultabb volt, több engedélyhez kötöt-

könyvajánlat

XX. század lelépni!

Moldova György kalendárium

Egy szokatlan műfaj, az egyéni kalendárium jelenik meg a magyar könyvpiacra, s amint Moldova Györgytől megszokhattuk, a könyv mondanivalója is egyéni.

A XX. század lelépni! című könyv bizonyosan jó szórakozást fog adni az olvasónak, aki szereti a szellemes és könnyen olvasható írásokat. Esetünkben az írók egészen pontosan aforizmák, melyekhez Moldova György önálló megjegyzéseket fűzött. A szerzőnek véleménye van mindenről, ami valamely naphoz kapcsolódik, így mind az aforizmákból, mind a szellemes megjegyzésekből jutott az év mindegyik napjára. A könyv rövid írásokat tartalmaz, így az olvasónak csak arra kell figyelnie, hogy elmerüljön benne, nem kell

törődni sem a sorrenddel, sem az olvasás következettségével.

Moldova György iróniája sokszor váratlanul humanista, máskor pedig igencsak mérges, de mindegyik aforizma jellemzője, hogy tökéletesen találó.

A kalendárium mindegyik napján érezni, hogy szerzője a XX. század utolsó éveinek egyetlen napján sincs elképzelve egyik irányba sem, sőt, Moldova saját születésnapját is bevette a kalendáriumba, mondván, hogy „Az ember minden évben annyival lesz okosabb, amennyivel lassabban tud járni. A két dolog összege folyamatosan állandó.” A szép kiadású könyvet Kaján Tibor remek karikatúrái illusztrálják.

(XX. század lelépni! – Moldova György kalendárium a 2000. évre, Kertek 2000 Kiadó, 1999)

P. J.

fókusz RADNÓTI MIKLÓS
SZAKKÖNYV- ÉS
TANKÖNYVCENTRUM
könyvárúháza
6720 Szeged, Tisza L. krt. 34. Tel./fax: 62/424-789

Hollósi Zsolt